

РЕШЕНИЕ

№ 19480

гр. София, 27.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 48 СЪСТАВ, в публично заседание на пети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ИВЕЛИНА М. СИМЕОНОВА

при участието на секретаря МАРИЯ АТ. ДРАГАНОВА
като разглежда докладваното от ИВЕЛИНА М. СИМЕОНОВА Гражданско дело № 20221110127135 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 124, ал. 1, вр. чл. 235 ГПК.

Образувано е по искова молба, с която ищецът И. В. И., ЕГН *****, е предявил осъдителен иск срещу ответника „Н.М.Г.“ ЕАД, ЕИК *****, за осъждане на последния на основание чл. 49 ЗЗД, вр. с чл. 45 ЗЗД да заплати на ищеца сумата от 5 000 лв., за претърпени неимуществени вреди в периода 29.12.2021 г. - 24.05.2022 г., изразяващи се в уронване на честта и достойнството на ищеца, авторитета му в обществото, създаването на негативни представи за личните му качества, етика и морал, накърнено добро име, вследствие на разпространение на неверни и клеветнически твърдения в публикация във вестник „У“, бр. 50, 18 – 24.12.2021 г. със заглавие „З.М. И. И. продал за стотинки скъпи държавни имоти“, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното плащане на сумата.

Ищецът твърди, че е избран за министър на земеделието с решение за избиране на Министерски съвет на Република Б. на Народното събрание от 13.12.2021 г., публикувано в ДВ, бр. 106 от 15.12.2021 г., както и преди това е бил депутат в 42-ото и 43-ото Народно събрание на страната. Непосредствено след встъпването му в длъжност като министър на земеделието в брой 50 на вестник „У“ е публикувана статия със заглавие „З.М. И. И. продал за стотинки скъпи държавни имоти“ – стр. 6-7, с подзаглавие: „Сгради и съоръжения на „В.“ в Ш. за 15 млн. лв. са шитнати само за 700 хил. лева“. Поддържа, че в статията са изложени неверни и позорящи фактически твърдения за него, а именно: „По времето, когато сегашният земеделски министър И. И. се подвизава като шеф на клона на „В.“ в Ш., започна бясна продажба на апетитни държавни имоти. Те отиват в ръцете на „правилните хора“, посочени са сделки с имоти, включително и сделка, по която купувач е „Б.С.Е.“ ЕООД, собственост на бащата на И. – В. И., за която е написано: „Б.С.Е.“ - фирмата на В. И., бивш офицер от ДС и баща на И. И., придобива на 28 май 2007 г. също голям дял от имотите на „В.“ – над 26 дка двор и над 6 дка застроена площ, която включва административна сграда на два етажа, още един учебен блок на два етажа, над 20 гаража за леки и товарни коли, халета и работилници. Цената е направо шокираща – 735 хил. лева, като според експерти истинската стойност е не по – малко от 15 млн. лева“. Според ищеца в статията се съдържа

невярна, клеветяща и позоряща го информация и чрез заглавието и подзаглавието се правят внушения за извършени от него неморални действия, а именно участие в сделки за продажба на държавни имоти на нереално ниски цени, като не отговаря на истината изнесеното, че И. е участвал по какъвто и да е начин в цитираните сделки. С това са опозорени неговата чест и достойнство, засегнати са професионалният и личният му авторитет в обществото, създадена е негативна и невярна представа за личните му качества, етика и морал, накърнено е доброто му име, чрез използваните изрази „продам за стотинки скъпи държавни имоти“, „шитнати“, „бясна продажба на апетитни държавни имоти“, „отиват в ръцете на правилните хора“, „цената е направо шокираща“. Следва да се вземе предвид и тиражът на вестника – 324 000 броя, както и времето, през което е публикувана статията – веднага след встъпване на ищеца в длъжност, което води до довеждането ѝ до знанието на многоброен кръг от читатели. Поддържа, че във връзка с процесната статия е претърпял неимуществени вреди – почувствал се зле, изпитал стрес, безпокойство и притеснения относно реакциите, които ще последват от публикацията в Б. и извън страната, бил потиснат, почти не общувал с колегите си поради неудобство и тревога, станал неспокоен и нервен, което се отразило както на обществените му контакти, така и на контактите му с близки и роднини. Започнал да вдига кръвно, имал често главоболие. И към момента на подаване на исковата молба ищецът се чувства опетнен, смутен и тревожен от негативните отзвучи на изнесените факти в процесната статия, публикувана във вестник „У.“, собственик и издател на който е ответникът „Н.М.Г.“ ЕАД. Поради това моли за уважаването на иска и за присъждане на разноски.

В срока по чл. 131 ГПК не е постъпил отговор от ответника „Н.М.Г.“ ЕАД.

Съдът, след като прецени поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните съобразно разпоредбите на чл. 235 ГПК, намира следното от фактическа страна:

По делото е приет в цялост препис от вестник „У.“, 18-24.X II.2021 г., бр. 50 (942), Година XIX, 88 стр., в който е поместена статия със заглавие „З.М. И. И. продам за стотинки скъпи държавни имоти“ – стр. 6-7, с подзаглавие на статията „Сгради и съоръжения на „В.“ в Ш. за 15 млн. лв. са шитнати само за 700 хил. лева“, с посочен автор на статията Маргарита Милчева. В статията е посочено, че „По времето, когато сегашният земеделски министър И. И. се подвизава като шеф на клона на „В.“ (фирмата, в която навремето се трансформира Организация за съдействие на отбраната) в Ш., започва бясна продажба на апетитните държавни имоти. Те отиват в ръцете на „правилни хора“, като в статията са посочени конкретни сделки с имоти, включително и сделка, по която купувач е „Б.С.Е.“ ЕООД, собственост на бащата на И. – В. И., за която е написано: „Б.С.Е.“ - фирмата на В. И., бивш офицер от ДС и баща на И. И., придобива на 28 май 2007 г. също голям дял от имотите на „В.“ – над 26 дка двор и над 6 дка застроена площ, която включва административна сграда на два етажа, още един учебен блок на два етажа, над 20 гаража за леки и товарни коли, халета и работилници. Цената е направо шокираща – 735 хил. лева, като според експерти истинската стойност е не по – малко от 15 млн. лева“. Посочено е, че „наследството на „В.“ отива в ръцете на определени фирми и хора срещу съответна комисиона, така че на търговете да няма изненади“, като се проследява трудовият стаж и опит на ищеца, както и на неговия баща – В. И., включително продажбата на „Б.С.Е.“ ЕООД. До статията е поместена и снимка на земеделския министър И. И. – ищец в настоящото производство с надпис „З.М. И. И. разпродам имотите на „В.“ в Ш.“. Видно от стр. 87 на вестника същият е

с издател New media, с главен редактор М.Р..

По делото е приета и статия от електронен сайт mediapool.bg от 28.11.2018 г., озаглавена „Дело срещу „У.“ разкри странни факти около „флагмана“ на жълтата преса“ и подзаглавие „КЗД установи дискриминация в статия на изданието, чийто автор се оказа неизвестен“, като в самата статия, касаеща установена дискриминация в статия на вестника от юни 2017 г. под формата на „тормоз“ и „подбуждане към дискриминация“ е посочено, че „никой в „У.“ не работи на трудов договор“, „Изпълнителният директор на „Н.М.Г.“ АД – М.Р. не живеел постоянно в Б. и управлявал вестника от неизвестно място в чужбина...нещо повече – на адреса на дружеството „Н.М.Г.“ АД в Я. има частен дом“.

По делото е приета Епикриза на ищеца И. В. И. от „Многопрофилна болница за активно лечение Пулс“ АД, гр. Б., от 30.03.2022 г., видно от която ищецът е постъпил на 27.03.2022 г. в отделение по кардиология за диагностика и лечение на нестабилна форма на ангина пекторис/остър миокарден инфаркт без инвазивно изследване и/или интервенционално лечение, с окончателна диагноза: I20.0 – ИБС. НАП – новопоявила се – нисък ръст. АХ I ст., ЛК хипертрофия. Дислипидемия; Придружаващи заболявания: R73.0 – Нарушен глюкозен толеранс. K21-ГЕРБ. K29.5-Хроничен гастрит. I84 – Хемороидална болест, E66.9 – Обезитас I ст. Метаболитен синдром, E79.0 – Хиперурикемия. N20.0 – Нефролитиаза. Посочено е, че пациентът постъпва с гръдна болка, прилошаване, заглъхване на ляво ухо на фона на емоционално напрежение и повишено артериално налягане, заключение – левокамерна хипертрофия, изписан в добро общо състояние на 30.03.2022 г. с предписано медикаментозно лечение и насочен за контролен преглед.

За установяване на търпените от ищеца неимуществени вреди по делото са събрани и гласни доказателствени средства чрез разпит на свидетелите А.Ч.Д. и С.П. И.а. Свидетелят Д. заявява, че познава ищеца от над 20 години, работили са заедно, когато ищецът бил министър на земеделието и храните свидетелят бил заместник – министър. Според свидетеля ищецът е съсредоточен в работата си, внимава да спазва законодателството на държавата, както и да си върши служебните задължения, приветлив и ведър е в работна среда. Добавя, че в края на 2021 г., около коледните и новогодишните празници, излязла публикация във в. „У.“ за ищеца, която го засегнала емоционално, станал унил, притеснен, което Д. пряко възприел, тъй като в държавната администрация като излезе нещо по сайтове, медии, клюки, стига чак до крайния служител, хората започнали да си шушукат в коридорите, да подхождат пренебрежително, влизали, хихикали се, статията била разнасяна от ръка на ръка и от дирекция на дирекция. Ищецът близо два месеца след излизането на статията бил доста притеснен, с видимо променено настроение, имал и здравословни проблеми, които свидетелят предполага, че са вследствие на статията.

От показанията на свидетеля И.а, съпруга на ищеца, се установява, че същият е много ведър, общителен и приятен човек, както го определят и в приближения им кръг от приятели и познати. След излизане на статията, която тенденциозно и клеветнически накарнала авторитета, достойнството, честта и доброто му име в обществото, и то в момент, в който бил поел управлението на много сериозен ресор в държавата, настъпила промяна в

поведението му. От позитивен и в добро настроение, ищецът станал тревожен, мълчалив, нарушила се комуникацията в семейството, изложеното в статията се отразило и на здравословното състояние на ищеца - вдигал високо кръвно, като се наложило след два месеца да постъпи в болница за 4-5 дни, но и след това проблемите му продължили. Близките му не се усъмнили в него, но приятели се обаждали да питат дали е вярно написаното. Някои спрели да звънят, а отделно И.а чувала от други лица, че се обсъждат нещата, написани в статията. Добавя, че тревожността на ищеца и здравословните му проблеми не са отминали.

При така установеното от фактическа страна, съдът достига до следните правни изводи:

Предявен е осъдителен иск с правно основание чл. 49 ЗЗД, вр. с чл. 45 ЗЗД – за ангажиране на отговорността на ответника като издател на вестник „У.“ за претърпени от ищеца неимуществени вреди във връзка със статия във вестника – бр. 50, 18 – 24.12.2021 г. със заглавие „З.М. И. И. продал за стотинки скъпи държавни имоти“.

За основателността на предявения иск, ищецът носи тежестта да докаже при условията на пълно и главно доказване, че: 1) към датата на деянието ответникът е бил собственик и/или издател на печатното издание; 2) правоотношение по възлагане на работа; 3) осъществен фактически състав по чл. 45 ЗЗД от физическо лице – пряк изпълнител на работата с необходимите елементи (деяние – в случая публикуване на сочените изявленията с посоченото съдържание, неимуществена вреда, причинна връзка между деянието и вредата, противоправност и вина), 4) вредите да са причинени от изпълнителя при или по повод извършването на възложената му работа – чрез действие/бездействие, което пряко съставлява извършването на възложената работа; чрез бездействия за изпълнение на задължения, които произтичат от закона, техническите и други правила или характера на работата; или чрез действия, които не съставляват изпълнение на самата работа, но са пряко свързани с него (арг. ППВС № 9/1966 г.). Във всички случаи на неправомерно увреждане вината се предполага до доказване на противното (чл. 45, ал. 2 ЗЗД), като в тежест на ответника е при оспорване да обори презумпцията, доказвайки по несъмнен начин липсата на вина на делинквентата – пряк изпълнител на работата. В тежест на ответника при доказване на сочените от ищеца обстоятелства е да докаже, че публикуваната информация отговаря на истината.

По чл. 49 ЗЗД, вр. с чл. 45 ЗЗД отговаря издателят на печатно издание за неимуществени вреди, причинени от авторите на статиите, публикувани в неговото издание и съдържащи обидни и клеветнически квалификации по отношение на визираните в тях лица. Отговорността на издателя произтича от качеството му на възложител, тъй като се касае до извършване на действия в негов интерес, които спадат към областта, в която той упражнява собствена дейност и резултатът, от който ще рефлектира в неговото имущество – съобразно принципа „комуто ползите, нему вредите“, независимо от това дали авторите на публикациите се намират с него в трудовоправни отношения или са свободно практикуващи журналисти или граждани (в този смисъл решение № 581 от 30.09.2010 г. по гр. д. №

1019/2009 г. на ВКС, III г. о.). Издателят на печатно произведение, чрез своите длъжностни лица носи отговорност за верността на изнесената информация, както и че тя е резултат на добросъвестно журналистическо разследване. Възложителят на работата, при изпълнение на която е настъпило непозволеното увреждане, носи отговорност, която е обективна и има гаранционно обезпечителна функция. За да се реализира тази отговорност не се изисква вина на възложилия работата.

По делото не е спорно, че ищецът И. В. И. е бил избран за министър на земеделието с Решение за избиране на Министерски съвет на Република Б., прието от 47-ото Народно събрание на 13.12.2021 г., публикувано в ДВ, бр. 106 от 15.12.2021 г., както и че преди избора му за министър ищецът е бил депутат в 42-ото и 43-ото Народно събрание на Република Б..

Съдът приема, че ответното дружество има качеството на издател на печатното издание, в което е била публикувана процесната статия, предвид посочването на това обстоятелство в края на вестника, в който е публикувана статията и при съобразяване на предмета на дейност на „Н.М.Г.“ ЕАД, вписан в Търговския регистър – издаване на вестници, книги, списания, рекламна дейност, консултантска дейност по връзки с обществеността, външно и вътрешна търговска дейност, агентство, посредничество и търговско представителство, както и всяка друга търговска дейност, незабранена от закона. Ето защо ответникът има качеството на възложител на работата на журналистите, публикували процесния материал, защото издателят чрез своите длъжностни лица определя характера и съдържанието на публикуваните материали и носи отговорност на основание чл. 49 ЗЗД в качеството на възложител на работата по съставяне, подбор и поместване на печатни материали. С оглед гореизложеното съдът приема, че „Н.М.Г.“ ЕАД е пасивно легитимирана страна по предявения иск.

Видно от данните по делото във вестник „У.“, 18-24.X II.2021 г., бр. 50 (942), Година XIX, 88 стр., е поместена статия със заглавие „З.М. И. И. продал за стотинки скъпи държавни имоти“ – стр. 6-7, с подзаглавие на статията „Сгради и съоръжения на „В.“ в Ш. за 15 млн. лв. са шитнати само за 700 хил. лева“, в която са изложени твърдения за ищеца, цитирани в исковата молба като неверни, клеветнически и позорящи го.

Нормата на чл. 39, ал. 1 от Конституцията на РБ провъзгласява основното право на гражданите да изразяват мнение и да го разпространяват чрез слово - писмено или устно, чрез звук, изображение или по друг начин. Така признатото и гарантирано от Конституцията на РБ право не е абсолютно и неговите предели са установени в ал. 2 на посочената норма - правото на свободно мнение и изразяване не може да се използва за накърняване правата и доброто име на другото. Конституцията на РБ признава и гарантира също така правото на всеки да търси, получава и разпространява информация, като осъществяването на това право не може да бъде насочено срещу правата и доброто име на другите граждани, както и срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала.

Свободата на изразяването на мнения, включително свободата да отстоява своето мнение, да получава и разпространява информация и идеи без намесата на държавните власти са

регламентирани и в чл. 10, ал. 1 КЗПЧОС. Пределите, до които се простира тази свобода, се определят от възможността да бъдат засегнати неоправдано честта и достойнството на гражданите. Ограничения на тези права и свободи са предвидени и в текста на чл. 10, т. 2 КЗПЧОС, който допуска ползването на свободата на изразяване на мнения да бъде обусловено от процедури, условия, ограничения или санкции, които са предвидени в закона, необходими са в едно демократично общество и са в интерес на надлежно указаните цели. Сред ценностите, чиято закрила е основание за ограничаване на правото на свобода на изразяване на мнения, основният закон изрично посочва присъщите на личността чест, достойнство, добро име. Те именно са обект на посегателство при унижаване достойнството на дадено лице посредством неприлично отнасяне с него.

В решение № 7/1996 г. Конституционният съд (КС) е дал обстойно тълкуване на правото на свободно изразяване на мнение и свързаните с него права и свободи, прогласени от чл. 39 - 41 от Конституцията, както и на случаите, когато са допустими ограничения на тези свободи и права. КС приема, че правото на свободно изразяване на мнение може да бъде ограничено заради друго, конкуриращо право и това е правото на лично достойнство, чест и добро име, което Конституцията също защитава (чл. 4, ал. 2 и чл. 32, ал. 1, изр. 2 от Конституцията). Разглеждайки въпроса за съотношението между двете конкуриращи се права, КС е провел разграничение между информация и идеи, които се правят публично достояние в контекста на политическия и въобще обществения дебат и такива, които не попадат в този контекст, като е постановил, че принадлежащите към първата категория определено се ползват с по - висока степен на защита.

Признатото и гарантирано в чл. 39, ал. 1 от Конституцията право на мнение се упражнява надлежно и не е налице елемент на противоправност при изказани мнения с негативна оценка, пряко или косвено засягаща конкретно лице, когато името му се коментира или се предполага връзка с оглед неговия пост, дейност или занятие по поставения обществен въпрос, освен ако не се касае за превратно упражняване на право, а свободата на мнение бива използвана, за да се вреди на доброто име. Негативните оценки за определена обществена личност не пораждат отговорност, освен ако не засягат достойнството на личността. По повод публикациите в печатните медии, във всеки конкретен случай следва да се прави преценка дали определена публикация, която съдържа негативно съдържание спрямо засегнатото лице, освен оценка и мнение по обществен въпрос свързан с това лице, обективира и твърдение за злепоставящи факти, но това изследване съдът предприема, съобразявайки зададените с исковата молба основания (така напр. решение № 129 от 11.08.2020 г. по гр. д. № 2704/2019 г. на ВКС, IV г. о.).

Допустимата журналистическа критика по отношение на публичните личности и в частност на политиците, е с по - широки граници. Колкото по - известна е една личност, включително политик, толкова повече намеса в частноправната си сфера се налага да понася. Обществеността има право да бъде информирана за действията и постъпките на този, комуто се е доверила да представлява интересите ѝ. Поради това политиците, още повече лидерите от тях, следва да понасят засиления журналистически интерес и да търпят повече укори, включително с надхвърлящи добрия тон изразни средства. Но и журналистите не могат да използват правото за свободно разпространение на информация, за да нанасят обиди или да клеветят. Те следва да ограничат критиките до границите, визирани в чл. 39,

ал. 2 КРБ, а доколкото ги прекратят, отговарят за причинените вреди (така решение № 148 от 10.07.2015 г. по гр. д. № 6318/2014 г. на ВКС, III г. о.). Съобразно стандартите, установени с Конституцията на Република Б. и практиката на ЕСПЧ, следва да се търси балансът между правото на свободно изразяване на мнение, обществения интерес и необходимостта от защита на правото на чест, достойнство и доброто име. В тази посока най - важният критерий е доколко конкретното изразяване на факти, мнение и критика е обществено значимо и необходимо срещу това дали то се използва целенасочено за накърняване на правата и доброто име на другото, като границите на приемливата критика по отношение на политик, действащ в качеството на обществена или държавна фигура са значително по - широки, в полза на обществения контрол и политическия дебат (в този смисъл напр. решение № 204 от 12.06.2015 г. по гр. д. № 7046/2014 г. на ВКС, IV г. о.).

На следващо място следва да се посочи, че на проверка за истинност подлежат фактическите твърдения. В случай, че те са неверни и позорят адресата, това може да послужи като основание за ангажиране отговорността на лицето, автор на изказването. Мненията и оценките от своя страна не подлежат на проверка за вярност, тъй като не представляват конкретни факти от обективната действителност, поради което те могат да ангажират отговорността на журналиста, само ако представляват обида или клеветата. В този смисъл са разясненият, дадени с постановени по реда на чл. 290 ГПК решения (решение № 85 от 23.03.2012 г. по гр. д. № 1486/2011 г. на ВКС, IV г. о. на ВКС; решение № 86 от 29.01.2010 г. по гр. д. № 92/2009 г. на ВКС, II г. о.; решение № 62 от 06.03.2012 г. по гр. д. № 1376/2011 г. на ВКС, IV г. о. и др.). Само при наличие на твърдение за факт, което е невярно, следва да се прецени дали разгласяването му е противоправно и виновно, и дали съставлява злоупотреба с право извън горепосочените нормативно установени предели.

В контекста на изложеното, настоящият състав приема, че журналистите следва да ограничат критиките до границите, визирани в чл. 39, ал. 2 Конституцията, а ако ги преминат - отговарят за причинените вреди. Дали и доколко е нарушен балансът на посочените конституционно защитени ценности (свободата на словото от една страна и доброто име на гражданите от друга), подлежи на преценка във всеки конкретен случай, въз основа на установените по делото обстоятелства.

При обсъждане противоправността на деянието следва да се прецени дали когато журналист изнася засягащи името, честта и достойнството на друго лице факти, той е проверил тяхната достоверност. Неблагоприятните за другото факти трябва да бъдат проверени от журналиста преди да ги разпространи в публикация. Действително, не са предвидени правни норми за начина, по който да се извършва такава проверка, но в практиката се приема, че журналистът трябва да е получил потвърждение поне от два независими източника, които да са достоверни относно изнесените в публикацията факти, т. е. източниците следва обективно да могат да гарантират истинността на информацията, преди тя да се публикува. Само ако се установи, че проверката е добросъвестна, може да се изключи вината на журналиста.

В разглеждания случай изложеното в статията не е оценка и мнение за дейността на

ищеца, а съставлява твърдения за конкретни злопоставящи факти, както се сочи и в исковата молба, поради което същите подлежат на проверка за истинност и могат да ангажират отговорността на ответника, само ако позорят адресата и са неверни, като доказателствената тежест да установи, че изложените твърдения са истински, се носи от ответника. В случая, към момента на публикуване на процесния материал ищецът е заемал поста министър на земеделието. От събраните в хода на делото доказателства – писмени и гласни такива, ответникът, чиято е доказателствената тежест за установяване на изложените в публикацията факти и верността им, не доказва, че публикацията е в резултат на добросъвестно журналистическо проучване, проведено при спазване на трайно установените правила за използване на независими един от друг източници на информация, и че изложените в публикацията факти отговарят на истината – че ищецът е продал скъпи държавни имоти, предоставени на „В.“ в Ш. за „стотинки“ и то на „правилните хора“, включително на фирма на своя баща - „Б.С.Е.“. Разпоредбата на чл. 10, т. 1 КЗПЧОС прокламира свобода на изразяване на мнения, включително разпространяването на информация и идеи, но тази норма не освобождава от отговорност журналистите и медиите за разпространяване на неверни факти, засягащи неоправдано честта и достойнството на други лица. Неистинността на приписваните обстоятелства обаче има правно значение, само ако те са обективно позорни. В случая са изнесени твърдения за факти, които няма данни да са верни, а според настоящия състав са и обективно позорни – те засягат авторитета, честта и доброто име на ищеца сред най-близкия му кръг от роднини, приятели и колеги, но и сред обществото като цяло. Публикуваните факти са позорящи, тъй като поставят под съмнение не само добросъвестността на ищеца, но и акцентират върху „желанието“ му да се облагодетелства от продажбата на имоти на фирма, в която е работил, т. е. от морално неприемливо поведение при професионалната реализация на ищеца, създават представа за недостойно, от гледна точка на общоприетите морални разбирания, поведение и са годни да предизвикат еднозначна негативна оценка на обществото предвид изложените факти за участието на ищеца в сделки за продажба на държавни имоти на нереално ниски цени, от което същият се е облагодетелствал неправомерно (включително и неговият баща) - в тази връзка са и използваните изрази „продал за стотинки скъпи държавни имоти“, „сгради и съоръжения на „В.“ в Ш. са шитнати само за 700 хил. лева“, „апетитните държавни имоти отиват в ръцете на „правилните хора“, „направо шокираща“ цена – „735 хил. лева, при данни на експерти, че истинската стойност е не по - малко от 15 млн. лева“, още повече, че в статията е поместена и снимка на ищеца, в която е посочено, че е „разпродал имотите на „В.“ в Ш.“.

При това настоящият състав намира, че използваните в публикацията фактически твърдения не са верни и засягат достойнството и честта на ищеца, злопоставят го като публична личност, съответно процесната публикация съставлява противоправно, неправомерно деяние, за което отговорност носи ответното дружество, в качеството на възложител на работата по публикуване на статията по смисъла на чл. 49 ЗЗД.

От показанията на разпитаните по делото свидетели се установи, че ищецът е претърпял

неимуществени вреди, които се намират в причинно-следствена връзка с публикуваната статия. Неимуществените вреди, които представляват неблагоприятно засягане на лични, нематериални блага, не биха могли да бъдат възстановени, като предвиденото в закона обезщетение не е компенсаторно, а заместващо и се определя съобразно критериите, предписани в правната норма на чл. 52 33Д - по справедливост от съда. Съгласно ППВС № 4/1968 г. понятието „справедливост“ по смисъла на чл. 52 33Д не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението. От показанията на И.а и Д., които съдът кредитира, след преценка по чл. 172 ГПК като логични, последователни, резултат от личните впечатления на свидетелите и неопровергани от други данни по делото, се установява, че в резултат на статията ищецът е преживял негативни емоции - бил е притеснен, неспокоен, мълчалив, ограничила се е комуникацията в семейството му, вдигнал кръвно, негативно се е отразило написаното в статията и на общественото мнение спрямо ищеца – хората от Министерството започнали да шушукат, а част от приятелите му се усъмнили във верността на изнесеното. Следва да се вземе предвид, че от процесния деликт ищецът е изпитал именно посочените притеснение, безпокойство, че е било накърнено неговото добро име в обществото, включително сред служителите в държавната администрация и сред приятели, както и че ищецът е имал здравословни проблеми – повишено кръвно налягане. Съдът счита, че по делото не е по безспорен начин доказано, че посещението при лекар няколко месеца след публикуване на процесната статия и поставената диагноза исхемична болест на сърцето е в пряка причинно – следствена връзка именно с процесната публикация. Независимо от последното и от това, че границите на критиката по отношение на ищеца следва да са по-широки, отколкото по отношение на частните лица, съобразявайки, че статията е станала достояние на многобройна аудитория, чрез печатно издание, че в значителна степен е настроила в негативна насока общественото мнение спрямо ищеца, който в този момент е бил избран на ръководна длъжност, съдът приема, че последният е претърпял неимуществени вреди, справедливото обезщетение за които е в размер на 5000 лв. При определянето на този размер съдът съобрази и заеманата от ищеца длъжност – министър на земеделието и че именно в това му качество са били засегнати неговата чест и достойнство (житейски оправдано е да се приеме, че негативните преживявания от неверни твърдения за злепоставящи факти, които уронват честта и достойнството, отправени към лице, което е ангажирано с политическа дейност, се отразяват с по - висока от обичайната степен на личните блага на тези лица), както и социално - икономическите условия в страната към процесния период. Предвид всичко изложено съдът намира, че сумата от 5 000 лв. е справедливият размер за претърпените от ищеца неимуществени вреди, поради което искът е доказан по основание и размер и следва да бъде изцяло уважен.

Като законна последица от уважаването на иска за главница следва да се присъди и законна лихва от датата на подаване на исковата молба – 25.05.2022 г., до окончателното плащане.

По разностите:

При този изход от спора, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, в полза на ищеца следва да се присъдят сторените съдебни разноски - 700 лв. – адвокатско възнаграждение, както и 200 лв. - държавна такса.

Така мотивиран, Софийски районен съд, Гражданско отделение, 48 състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Н.М.Г.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. Я., ул. „Панайот Хитов“ № 9, да заплати на И. В. И., ЕГН *****, с адрес: гр. Ш., ул. „Б.К.“ № 5, ап. 22 и съдебен адрес: гр. С....., чрез адвокат Л. Р. – САК, на основание чл. 49 ЗЗД, вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД, сумата от 5 000 лв. - обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в уронване на честта и достойнството на ищеца, накърняване на доброто му име и авторитет в обществото, създаване на негативни представи за личните му качества, етика и морал, претърпени вследствие на публикация във вестник „У.“, бр. 50 (942), 18.12.2021 г. - 24.12.2021 г., стр. 6-7, със заглавие „З.М. И. И. продал за стотинки скъпи държавни имоти“, с подзаглавие: „Сгради и съоръжения на „В.“ в Ш. за 15 млн. лв. са шитнати само за 700 хил. лева“, с твърдения в статията: „По времето, когато сегашният земеделски министър И. И. се подвизава като шеф на клона на „В.“ в Ш., започна бясна продажба на апетитните държавни имоти. Те отиват в ръцете на „правилни хора“, „Б.С.Е.“ - фирмата на В. И., бивш офицер от ДС и баща на И. И., придобива на 28 май 2007 г. също голям дял от имотите на „В.“ – над 26 дка двор и над 6 дка застроена площ, която включва административна сграда на два етажа, още един учебен блок на два етажа, над 20 гаража за леки и товарни коли, халета и работилници. Цената е направо шокираща – 735 хил. лева, като според експерти истинската стойност е не по – малко от 15 млн. лева“, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба - 25.05.2022 г. до окончателното изплащане на главницата.

ОСЪЖДА „Н.М.Г.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. Я., ул. „Панайот Хитов“ № 9, да заплати на И. В. И., ЕГН *****, с адрес: гр. Ш., ул. „Б.К.“ № 5, ап. 22 и съдебен адрес: гр. С....., чрез адвокат Л. Р. – САК, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата от общо 900 лв. – съдебни разноски.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Софийски градски съд.

Съдия при Софийски районен съд: _____